

Memo van toelichting

Regionaal Cultureel Netwerk

Nummer	IO-16-30347
Zaaknummer	Z-15-50985
Zaakomschrijving	Bibliotheekvisie 2016 - 2020

Inleiding

Deze memo is een bijlage bij het raadsvoorstel “Bibliotheek en doorontwikkeling naar een regionaal cultureel netwerk” (IVR-16-04384) is deze “Memo van toelichting, regionaal cultureel netwerk” opgesteld.

De memo geeft een opsomming van de processtappen en een toelichting op de documenten.

Aanleiding

Naar aanleiding van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (van kracht met ingang van 1 januari 2015), de gemeentelijke bezuinigingsopdrachten vanaf 2012 is de Stichting Westfriesse Bibliotheken, op verzoek van de wethouders van de betrokken gemeenten, een proces ingegaan van omvorming.

Proces

De individuele gemeentelijke bezuinigingen bij Opmeer, Koggenland, Drechterland en Medemblik zouden resulteren in een versobering van de regionale dienstverlening. Gezien het net afgesloten convenant 2015 - 2016 was dit een zeer onwenselijke situatie. Dit is aanleiding geweest voor de wethouders cultuur om met elkaar in gesprek te gaan over een eigentijdse, toekomstbestendige regionale bibliotheek.

De gemeenteraad van Medemblik heeft vervolgens op 10 december 2015 de visie, zoals verwoord in de intentieverklaring “Westfries cultureel netwerk”, vastgesteld. Het college heeft in opdracht van de raad een verkenning laten uitvoeren. Parallel aan deze verkenning heeft de bibliotheek haar eigen nieuwe visie “Het Ontwikkelhuis” geschreven

De gemeenteraad heeft op 10 december besloten om een bezuinigingstaakstelling in te vullen door op het bibliotheekwerk per 1 juli 2017 € 75.000,- per 1 juli 2018 € 175.000,- en per 1 januari 2019 € 200.000,- ten opzichte van het budget in 2016 structureel te korten. Tijdens de themaraad van 4 juli heeft de bibliotheek de maatregelen gepresenteerd die nodig zijn om deze taakstelling te kunnen realiseren. De raad is een apart voorstel aangeboden met het verzoek in te stemmen met deze maatregelen (IVR-16-04392). Deze memo gaat verder niet in op de maatregelen en het raadsvoorstel.

Regionaal proces

Uitvoeringsplan WCN, procesperiode jan - mei 2016

Onder begeleiding van de externe procesbegeleider en in samenwerking met de Westfriesse Bibliotheken is in de periode januari t/m mei 2016 gewerkt aan het uitvoeringsplan Westfries Cultureel Netwerk. Hierbij zijn de gesubsidieerde instellen voor cultuur (o.a. muziekscholen, fanfare, balletverenigingen e.d.) in de gemeente Medemblik geïnformeerd over deze ontwikkelingen. Ze zijn niet actief betrokken bij de planvorming. De actieve participatieperiode vindt plaats na het besluit van de gemeenteraad. Bij verdere vormgeving van een WCN zullen deze partijen wel actief betrokken worden. Omdat de noodzaak lag bij de omvorming van de bibliotheek, hebben we de focus gelegd op de bibliotheek.

Het resultaat van deze periode is het Uitvoeringsplan Westfries Cultureel Netwerk, opgeleverd eind mei 2016 (IO-16-28798).

Ontwikkelingen bibliotheek

De bibliotheek heeft de afgelopen maanden ook haar eigen stappen gezet. Per november 2015 is een nieuw stichtingsbestuur geïnstalleerd. Het bestuur heeft hun eigen nieuwe visie op bibliotheekwerk ontwikkeld. In april 2016 is de visie “Ontwikkelhuis Westfriesland” aangeboden aan alle fractievoorzitters van de betrokken gemeenten. Op datzelfde moment heeft de toenmalige directeur van de bibliotheek een stap terug gedaan en is de voorzitter van het bestuur tijdelijk de directeur a.i. geworden.

Gemeentelijke besluitvorming in de regio

In de regio is de stand van zaken als volgt.

Koggenland

De gemeente Koggenland heeft in februari 2016 het besluit genomen om te bezuinigen op de subsidie en met de bibliotheek een ander traject te doorlopen. Zij zijn wel nieuwsgierig naar de regionale ontwikkelingen en beraden zich te zijner tijd over het al dan niet aansluiten bij het WCN of dat zij bibliotheekwerk bij een andere partij gaan inkopen.

Opmeer

Gemeente Opmeer heeft de intentie om aan te sluiten bij de regionale voorziening. Zij hebben vanaf april 2016 aangegeven te temporiseren in het proces. Daarnaast hebben zij een individueel traject naar de muziekscholen lopen en willen de omvorming van de bibliotheek oppakken in het najaar van 2016.

Enkhuizen

Op 5 juli 2016 heeft de gemeenteraad van Enkhuizen besloten om in te stemmen met het uitvoeringsplan WCN. Dit besluit houdt in dat de gemeente Enkhuizen € 15,- per inwoner beschikbaar stelt voor de functie van de bibliotheek binnen een WCN. Tevens stellen zij subsidie beschikbaar voor een startbudget en de kwartiermaker. Dit besluit is voor de gemeente Enkhuizen budgetneutraal.

Drechterland en Stede Broec

Bij de gemeenten Drechterland en Stedebroec heeft het presidium besloten om het voorstel niet te agenderen voor behandeling in de raad. Zij hebben gevraagd om een gedetailleerdere uitwerking van het plan en zij wensen een uitgebreidere participatieperiode. Aan de beide gemeenteraden zal nu worden voorgesteld om een kwartiermaker aan te stellen (besluit medio november 2016). Deze krijgt de opdracht om samen met de organisaties vorm te gaan geven aan een WCN. De uitkomst hiervan wordt voorgelegd aan de gemeenteraden in 2017.

Mogelijkheden van doorontwikkeling

Tijdens de themaraad van 4 juli zijn twee visies gepresenteerd (bespreknotitie IO-16-28814 en informatienota IVR-16-04382). De gemeenteraad heeft tijdens deze themaraad het college verzocht de beide visies nader toe te lichten.

Dienstverlening binnen financiële kaders versus “Het Ontwikkelhuis”

Ten opzichte van 2012 is de gemeentelijke subsidie nagenoeg gehalveerd. In 2012 was een budget van € 1.025.237,- beschikbaar. Vanaf 1 januari 2019 is er een structureel subsidiebedrag beschikbaar van € 575.237,-. Dit komt neer op een bedrag van € 10,15 per inwoner exclusief de kosten voor huisvesting. In het beschikbare subsidiebedrag is voor huisvesting rekening gehouden met een bedrag van totaal € 130.285,-.

De bibliotheek heeft bij haar subsidieaanvraag 2017 een productenboek aangeboden aan het college. De producten zijn ingevuld langs de in “Het Ontwikkelhuis” opgenomen programmalijnen: Lezen, Leren en Verbinden. Binnen deze programmalijnen is een basispakket en een aanvullend pakket af te nemen. Op deze wijze kunnen de verschillende gemeenten hun eigen pakket samenstellen en differentiëren in hun aanbod. Het productenboek is als bijlage toegevoegd (PI-16-89461) en is onderdeel van de subsidieaanvraag. Het is een voorstel vanuit de bibliotheek waarover het college nog met de bibliotheek in gesprek is.

De bibliotheek ziet voor zichzelf een prominente rol weggelegd op het gebied van cultuur, educatie, welzijn en onderwijs. Het programmeren van verschillende activiteiten vanuit de verschillende domeinen zal leiden tot een toename van bezoekersaantallen en multifunctioneel gebruik van

locaties. De bibliotheek wil als grootste regionale netwerkpartner toegroeien naar een succesvolle en ondernemende organisatie.

Visiedocument Westfries cultureel netwerk

Op basis van de intentieverklaring “Westfries cultureel netwerk” werken gemeenten toe naar een vernieuwde en herkenbare bibliotheekfunctie en stimulering van cultuureducatie. Het WCN sluit aan bij bestaande activiteiten, onderneemt en verbindt met een accent op jeugd en vrijwilligers. Het visiedocument gaat uit van een gefaseerde ontwikkeling. Er wordt een tijdelijke stichting opgericht als bestuurlijk huis voor een kwartiermaker. De kwartiermaker start een participatietraject voor met name inwoners en scholen. Per 1 januari 2017 moet de bibliotheek opgaan in het WCN.